

Van topsport ga je beter leren

Tien meiden van het Talent Team van de KNVB wonen samen in een flat in het Amsterdamse Osdorp. Ze combineren topvoetbal met school. Zes van hen doen nu eindexamen. 'Het valt vaak niet mee.'

Door **Robin Gerrits**

Als meisje van 15, 16 verhuizen van een dorp in de provincie naar een afgeleefde flat in multicultuwwijk Osdorp in Amsterdam. De overgang kan haast niet groter. Hun ouders stonden niet meteen te juichen toen de verhuizing in beeld kwam. 'Maar ze zagen wel in dat het voor mij een unieke kans was om iets te bereiken', zegt Nadine Hanssen (16) uit Limburg. 'Zo kan ik voetballen op het hoogste niveau.'

Met negen andere meiden van het Talent Team van de KNVB woont ze in een soort studentenflat, vijfhoog, aan de Meer en Vaart. Dicht bij school, dicht bij het trainingsveld. Zes van de tien zijn net als bijna 200 duizend andere Nederlandse scholieren deze week begonnen aan hun eindexamen.

'Nu is school even het belangrijkste', zegt Pia Rijsdijk, die een jaar geleden Numansdorp (9 duizend inwoners) voor Amsterdam verruilde. 'Je kunt in Nederland als meisje je geld nog niet verdienen met voetbal.' In het buitenland al wel, maar omdat dat pas vier Nederlandse speelsters is gelukt, lijkt het raadzaam een diploma te halen en een vak te leren.

Pittige combinatie, eindexamen en topsport. 'In het begin van het schooljaar leek het wel lekker, vaker vrij van school, halve dagen les', zegt Lieke de Bever (17) uit Sint Oederode. 'De examens waren nog erg ver weg, en onze dagen zijn toch al zo goed gevuld. Maar nu moeten we echt aan de bak.'

Dan helpt het wel dat hun door het strenge, regelmatige programma veel discipline is bijgebracht. Thuis zou er veel meer voor hen worden gedaan, zeker in de examentijd. 'Hier moet je alles zelf doen: wassen, strijken', zegt Nadine. 'Als je geen bood-

schappen doet, heb je geen eten.'

Door het hele jaar heen zitten de meiden elke dag van half negen tot uiterlijk kwart over twee op school. Dan naar de flat, omkleden, op de fiets naar het trainingsterrein, en vaak eerst nog even langs de fysio. Trainen van drie tot half zes, douchen en eten. 'Meestal zijn we dan kort voor zeven- en dan achter de boeken.'

Tussendoor niet vergeten elke dag even het computerprogramma *Teamperformance* in te vullen. Onder meer daarmee houden de KNVB-trainers de belasting in de gaten. Fysiek, maar ook mentaal, en in combinatie met school. Roos Anne van Staalduinen (23), assistent-coach van het Talent Team: 'We houden in de trainingsaanpak ook rekening met de examens. We vinden het echt heel belangrijk dat ze hun diploma halen. Als ze het slecht doen op school, lopen ze zelfs het risico uit het Talentproject te moeten.'

Druk

Mark Hilberts is studiebegeleider op het Calandlyceum, dat als LOOT-school met speciale programma's veel ruimte biedt voor topsporters in de dop. 'We houden ze heel scherp in de gaten, we zien ze elke dag. Topsport is altijd op het randje van wat haalbaar is. Met die examens staat nu misschien wat extra druk op ze, maar je merkt weinig aan hen. Die druk kunnen ze goed aan. Dit zijn toppers, die gaan heel goed scoren bij de examens.'

Halverwege het jaar stapte Nadine over van vwo-5 naar havo-5. 'Dat was lastig. Maar mijn ouders hebben er nooit op aangedrongen dat ik vanwege mijn schoolprestaties zou terugkomen. Ik ben hier voor voetbal naartoe

gegaan, en dat gaat goed.'

Het blokken moet in de avonduren gebeuren, want de middagen gaan op aan trainen. 'Het valt vaak niet mee als je 's avonds van trainen en eten thuiskomt en weer achter de boeken moet', zegt Lieke. Maar eigenlijk zijn ze het zo al tijdenlang gewend. 'Mijn klasgenoten van vroeger zijn al bezig met eindexamenfeestjes', zegt Pia. 'Wij helemaal niet.'

De overgang was groot, twee jaar geleden, van het beschermde provinciale leven naar de grote stad. 'Ik zat in Best op het vwo', zegt Lieke. 'Daar kende ik iedereen. Hier niemand. Heel veel allochtonen, met toch ander gedrag.'

'De omgang met de docenten is heel anders, veel amicaler', zegt Nadine. 'Begroetingen met high fives en boksen, en zo.'

Pia: 'Maar dan zeggen ze wel weer juf en meester tegen de leraren, in plaats van meneer of mevrouw.'

Lieke: '...allemaal met smartphones en blackberries in de klas.'

Pia: 'In Numansdorp kon je die meteen inleveren als je er in de klas op zat.'

'Die meiden zijn geëmigreerd, zeg ik altijd', zegt Mark Hilberts. 'Niet alleen gaan ze ineens een topsportprogramma volgen, maar ze gaan meteen ook op kamers, en dat in Amsterdam-West. De eerste twee, drie maanden zijn vaak heel zwaar voor ze. Maar ze hebben ook veel steun aan elkaar.'

De voetbalmeiden mixen met hun klasgenoten, ook degenen die niet vanwege hun topsport op het Calandlyceum zitten. 'Maar in de pauzes zoeken we elkaar wel op', zegt Pia. 'Volgens mij weet de helft van de klasgenoten niet eens dat wij al op onszelf wonen.'

Zoals alle examenkandidaten we-

Voetbal blijft de rode draad; school doe je erbij; je wilt in beide presteren

ten ze tot op eentiende wat ze deze weken voor hun vakken moeten halen. Toch een andere benadering dan in hun sport, waar maximale inzet vereist is en die desalniettemin een onbekende uitkomst biedt. 'De examens zijn er nu, maar het voetbal gaat door', zegt Nadine. 'Voetbal blijft de rode draad. School doe je ernaast, zo goed mogelijk. Je wilt op beide gebieden presteren.'

Champions League

Natuurlijk zeggen ze braaf dat het allebei belangrijk is, voetbal en school. Zeker nu de examens zijn begonnen, zijn de meiden zich bewust van wat er van hen wordt verwacht. Maar als je hoort hoe enthousiast ze zijn over de avondjes Champions League en de spelers van het Nederlands elftal, merk je waar hun passie ligt. 'Voor mij staat voetbal op 1', zegt Pia.

Voor de examens is ook op school hard gewerkt: oefenen met oude examens, cd-roms met opgaven. 'Ik probeer er echt wel elke dag even naar te kijken. Het is vooral een kwestie van onderhouden', zegt Lieke. Maar het komt nu dichtbij: 'De eerste week heb ik alleen Nederlands en geschiedenis, met ook nog drie dagen ertussen. De tweede week heb ik er vier, dat wordt pittig.' Trainer Roos kan het aan hen merken. 'Ze zijn meer gespannen, en wat minder scherp op de training.'

Het komt dan ook goed uit dat ze in het kader van hun voetbalontwikkeling een *mindset*-programma hebben gevolgd: werkboek en lessen hoe mentaal om te gaan met tegenslagen als snelle achterstanden en partijdige scheidsrechters. 'Ik denk dat we daardoor de druk van examens ook beter aankunnen', zegt Pia. 'Dus: wil je een betere scholier worden, ga aan topsport doen.'

Lieke, Nadine en Pia (v.l.n.r.) tijdens een training op de velden van de Hogeschool van Amsterdam. Foto's Jiri Buller

Naam: Pia Rijsdijk
Leeftijd: 18
Afkomstig uit: Numansdorp
School: Calandlyceum, 5-havo
Examenvakken: profiel C + M, Nederlands, Engels, Duits, geschiedenis, maatschappijwetenschappen, bsm (extra gym).
Ziet vooral op tegen: maatschappijwetenschappen.
Speelt bij: RVVH Ridderkerk
Positie: nummer 10-positie, direct achter de voorhoede, bij het Talent Team rechtsbuiten of spits.
Favoriete speler Nederlands elftal: 'Bij de mannen Dirk Kuyt. Werkt altijd als een paard. Bij de vrouwen Daphne Koster. Heel verdedigend, echt een beest in het veld.'
Gaat na dit jaar Talent Team: 'Hopelijk nog een jaar door.'
Gaat na de middelbare school: hbo-sociaal-pedagogische hulpverlening studeren. 'Maar eerst kijken hoe ver ik met topsport kan komen.'
Over de combinatie topsport en eindexamen: 'Als ik nog thuis had gewoond, was er ook in de examentijd veel meer tijd overgebleven. Maar we zijn daardoor wel sneller zelfstandig.'

'We zijn nu wel sneller zelfstandig'

Naam: Lieke de Bever
Leeftijd: 17
Afkomstig uit: St. Oedenrode
School: Calandlyceum Amsterdam, 6-vwo
Examenvakken: profiel E + M, Nederlands, geschiedenis, wiskunde, economie, Engels, Duits.
Ziet vooral op tegen: Engels
Speelt bij: de A1-junioren (jongens) van vv Boskant
Positie: rechtsmidden, bij het Talent Team rechtsbuiten
Favoriete speler Nederlands elftal: 'Ik vind Dirk Kuyt heel goed, en van Arjen Robben heel knap hoe hij er dit jaar na al die blessures bovenop is gekomen.'
Gaat na het Talent Team: 'Vermeedelijk spelen bij VVV in Venlo.'
Gaat na de middelbare school: 'Ik moet even kijken hoe dat met een vervolgopleiding te combineren is.'
Over de combinatie topsport en eindexamen: 'Het helpt echt dat we door het strenge regelmatige programma veel discipline krijgen bijgebracht. Want terwijl het trainen gewoon doorgaat, moeten we deze weken toch meer tijd in school steken. Je moet goed plannen.'

Naam: Nadine Hanssen
Leeftijd: 16
Afkomstig uit: Brunssum
School: Calandlyceum, 5-havo
Examenvakken: profiel E + M, wiskunde, Engels, Duits (volgend jaar de rest)
Ziet het meest op tegen: Engels
Speelt bij: RKTSV Kerkrade
Positie: centraal verdedigende middenvelder of rechtshalf, bij het Talent Team linksbuiten
Favoriete speler Nederlands elftal: 'Wesley Sneijder. Heel goede spelverdeler, met een goede trap. Soms wel iets te fanatiek, maar dat ben ik zelf ook wel.'
Gaat na dit jaar Talent Team: 'Als het aan mij ligt nog een jaar door.'
Gaat na de middelbare school: 'Ik heb nog geen flauw idee, ik heb nog een examenjaar te gaan.'
Over de combinatie topsport en eindexamen: 'Ik heb het in het eerste halfjaar op school wel moeilijk gehad.
'In de kerstvakantie ben ik van vwo-5 naar havo-5 gegaan; vwo bleek toch te pittig. Nu doe ik gespreid eindexamen: dit jaar de helft, volgend jaar de rest.'